

Front Štofođe

NOVEMBAR
1943

Front Štofođe

DECEMBAR
1945

Front Štofođe

Front Štofođe

Front Štofođe

Front Štofođe

J.U. NARODNA I UNIVERZITETSKA
BIBLIOTEKA "DERVIŠ SUŠIĆ" TUZLA

UREDIVAČKI ODBOR

Dr Nikola Babić, dr Luka Đaković,
Esad Horozić, mr Muharem Kreso, Boro Pištašo,
Brano Marković, Muksim Nalić i Vlatko Raguž

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK
dr Luka Đaković

IZDAVAČI

Novinska ustanova »Front slobode«, Tuzla
NIP »Zadrugar«, Sarajevo

ZA IZDAVACE
Vlatko Raguž

IZRADA SADRŽAJA I REGISTRA

Branko Čulić

LIKOVNA OPREMA:

Ivica Čavar

TEHNIČKA OPREMA I DISTRIBUCIJA

NIP »Zadrugar« — Sarajevo

STAMPA

NISP »Oslobodenje«, Sarajevo

ZA STAMPARIJU

Besim Avdagić

Sarajevo, 1975.

INV. BROJ 1616
07

19357
07

J. U. NARODNA I UNIVERZITETSKA
BIBLIOTEKA "DERVIŠ SUŠIĆ" TUZLA

Na inicijativu društveno-političkih i privrednih organizacija, te kulturnih institucija Tuzle i NIP »Zadrugar« iz Sarajevo, pripremljeno je ovo reprint izdanje ratnih brojeva »Fronta slobode«, organa narodnooslobodilačkog pokreta (kasnije fronta) istočne Bosne. Ono se javlja povodom velikog jubileja naroda i narodnosti Jugoslavije — 30-godišnjice pobjede nad fašizmom i oslobođenja zemlje.

Ovo reprint izdanje na svojevrstan način dokumentuje i svjedoči o zbivanjima, dogadjajima, pojavama i ljudima u posljednjim ratnim godinama i prvim mjesecima obnove i izgradnje zemlje u slobodi, na istočnobosanskom, pa i daleko širem području.

Dosadašnje reprint izdanja ratnih brojeva »Borbe«, organa CK KPJ i »Oslobodenja«, organa NOF-a Bosne i Hercegovine — u čijem je pripredavanju i publikovanju Novinsko-izdavačku kuću »Zadrugar« imala značajnu ulogu — naišla su na izuzetno dobar prijem u našoj javnosti, upravo zbog toga što se preko njih savremeni čitalac najbolje upoznaje sa autentičnom pisanim riječju iz vremena oslobodilačkog rata i socijalističke revolucije, dolazeći tako reći, u neposredni kontakt s njom. Ovakva izdanja, poređ bibliografske i dokumentarne autentičnosti, najvjernije prikazuju originalni oblik lista, pravopis, grafiku, tekst i način preloma, te na taj način pobuduju osjećanje bliskosti i neposrednosti.

Stampana riječ narodnooslobodilačkog pokreta širila je riječ istine o herojskoj borbi naroda i narodnosti Jugoslavije i svih antifašističkih snaga i uspješno se suprotstavljala propagandi okupatora i njegovih domaćih sluga. Među desetinama hiljada takvih izdanja (listova, brošura, knjiga, časopisa, džepnih i zidnih novina, informacija, radio-vijesti i sl.), »Fronta slobode« zauzima vrlo značajno mjesto.

Prvi broj »Fronta slobode« izšao je 7. novembra 1943. g. u Tuzli. Bilo je to vrijeme velikih pobjeda narodnooslobodilačkog pokreta Jugoslavije i vrijeme pripreme II zasjedanja AVNOJ-a i konstituiranja ZAVNOBIH-a. Pojava »Fronta slobode« bila je, prije svega, rezultat raznaha i širine narodnooslobodilačkog pokreta u istočnoj Bosni, čiji je sjeverni dio uglavnom bio očišćen od neprijatelja, a njegov centar — Tuzla tada je bio najveći slobodni grad u okupiranoj Evropi. Osnivač lista bio je Oblasni komitet Komunističke partije za istočnu Bosnu, a neposredni povod za njegovo pokretanje bio je prelazak redakcije »Oslobodenje« iz Tuzle u Bosansku krajinu. Već na samom početku oformljen je snažni redakcijski kolegijum lista i kompletna ekipa grafičara koji su, između ostalog, evakuacijom štamparije u Šekoviće mogućili kontinuitet štampanja ovog glasila do konačnog oslobođenja Tuzle.

Prvi broj lista posvećen je oktobarskoj socijalističkoj revoluciji, s obzirom da je izšao na njenu 26-godišnjicu. Do kraja rata izšlo je 26 brojeva na ukupno 236 strana. Radi celine, ovim ratnim brojevima dodato je i 17 prvih poslijeratnih brojeva, zaključno sa brojem koje je posvećen proglašenju Republike. Četiri broja su izšla kao vanredna, ali dva i pored toga nose redni broj.

Pred izvještaja sa frontova jugoslovenskog i savezničkih ratišta, poređ obilježavanja svih značajnih društveno-političkih zbijanja u istočnoj Bosni, te svoje idejno-političke i kulturno-prosvjetne misije, »Fronta slobode« je posebne napore ulagao na raskrivavanje raznih laži i planova okupatora i kolaboracionista svih vrsta, objelodanjuvao prave motive, nosioce, podstrekao i egzekutore njihovih zločina, zalaganje se permanehtno za ostvarenje bratstva i jedinstva Srba, Muslimana i Hrvata na ovom području, kao i svih naroda i narodnosti Jugoslavije, borile se za ostvarenje plemenitih ciljeva NOB-a i revolucije, pomažući ljudima da shvate neophodnost društvenog preobražaja koji revolucija nosi sa sobom, podstičući ih da što manje stvori u tom procesu i da za njegovo ostvarenje podnose i najveće žrtve.

Pored izvještaja sa frontova jugoslovenskog i savezničkih ratišta, poređ obilježavanja svih značajnih društveno-političkih zbijanja u istočnoj Bosni, te svoje idejno-političke i kulturno-prosvjetne misije, »Fronta slobode« je posebne napore ulagao na raskrivavanje raznih laži i planova okupatora i kolaboracionista svih vrsta, objelodanjuvao prave motive, nosioce, podstrekao i egzekutore njihovih zločina, zalaganje se permanehtno za ostvarenje bratstva i jedinstva Srba, Muslimana i Hrvata na ovom području, kao i svih naroda i narodnosti Jugoslavije. Dopisi su bojišta, članci i drugi prilozi brojnih istaknutih revolucionara i običnih boraca, radnika i intelektualaca, umjetnika, književnika i novinara, ali i tek opisnenih seljaka, najbolja su svjedočanstvo kako je NOP u cijelini, na čelu sa KPJ, učvršćivao svoje idejno-političke osnove, kako je široki revolucionarni duh i na samom početku stvaranja nove socijalističke Jugoslavije.

Drugim riječima, »Fronta slobode« je istovremeno bio vrlo objektivan izvještak, prosvjetičač, inicijator i mobilizator širokih narodnih slojeva, simbolizujući svojim imenom i svoje osnovne ciljeve. Tu ratnu tradiciju list je nastavio i u slobodnoj zemlji, u novim uslovima obnove i izgradnje. Na taj način »Fronta slobode« je postao istinska tribina revolucionarnog progresa na liniji Komunističke partije, odnosno Saveza komunista Jugoslavije. Dopisi su bojišta, članci i drugi prilozi brojnih istaknutih revolucionara i običnih boraca, radnika i intelektualaca, umjetnika, književnika i novinara, ali i tek opisnenih seljaka, najbolja su svjedočanstvo kako je NOP u cijelini, na čelu sa KPJ, učvršćivao svoje idejno-političke osnove, kako je široki revolucionarni duh i na samom početku stvaranja nove socijalističke Jugoslavije.

Ovo reprint izdanje »Fronta slobode« predstavljače dragocjen istorijski izvor za izučavanje ratnih prilika i razvitka cjelokupnog NOP-a u sjeveroistočnoj Bosni. To će biti dragocjen priručnik u svakodnevnom javnom i kulturnom životu, u unapređivanju zavičajne istorije u svim obrazovnim ustanovama ovog područja.

Uredljeni, štampani i resturani u vrlo teškim okolnostima rata i prvih mjeseci poslijeratne obnove, sa preskomornim finansijskim i tehničkim sredstvima, brojevi »Fronta slobode« sabrani u ovom reprint-izdanju predstavljaju danas rijetkost u bibliotekarskom i muzeološkom smislu. Nijedna ustanova ni pojedinac u našoj zemlji ne raspolaže kompletom primjerima svih ovih brojeva. Neki brojevi očuvani su tek u nekoliko primjeraka ili su unikati. Najvećim dijelom oni su pretrpjeli znatna oštećenja, kako zbog prvobitnog slabog kvaliteta kartice i štampe, tako i zbog nesvakidašnjih prilika u kojima su čitani i čuvani. »Fronta slobode« iz perioda od novembra 1943. — decembra 1945. takođe renoviran i kompletiran u ovoj ediciji, postaje pristupačan ne samo užemu krugu istraživača, društveno-političkih, kulturnih i drugih javnih radnika, nego i mnogo široj čitalačkoj publici. Snabdjeveno jedinstvenim sadržajem, sredjem u abecednom redu autor, ili naslova članaka tamo gdje je autor nepoznat, zatim sa predmetnim registrom i dešifrovanim skraćenicama, ovo izdanje će vrlo uspješno poslužiti upravo svrsi.

SMRT FAŠIZMU — SLOBODA NARODU!

Front Slobode

GODINA 4, BROJ 10, NOVEMBRA 1943.

GODINA I. TUZLA, 7. NOVEMBRA 1943. BROJ

Naprijed u borbu za pobjedu!

Narodima Jugoslavije !
Radnici, seljaci, građani, borci, podoficiri, oficir i politički komesari Narodno-oslobodilačke Vojske i Partizanskih Odreda Jugoslavije !

7 novembra navršava se 26 godina od kada se u Velikoj Oktobarskoj Socijalističkoj Revoluciji rodio Savez Socijalističkih Republika.

Nikada još nije godišnjica Velike Oktobarske Revolucije bila u tolikoj mjeri praznina, čitavog naprednog i slobodoljubivog čovječanstva kad ove godine. Nikada još nije bilo te velike revolucije. Sjajnički Savez, bio tako blizak svijestis i srcima beskrajnih miliona narodnih posavljanjem drugog fronta u Evropi fašistička nemaca u naplovi vrijeđajuće i tako dokrjeće velike patnje i žrtve, kojima su podvržnuti ugjeteni narodi Evrope.

Hilter prikuđja svoje posljednje snage, ali one ne mogu zauzeti, pobednošću nadiraju. Civene Armije, ne, vojske, ne, vojskice, niti vojnici, nego četvrtičari,

Uz tekući i ujedno i borbi protiv fašističkih barbarskih silava, u potrazi za dobitivoj u čovječanstvu opeća pjesma Velike Obnove i koristi u njima, u svjetlosnom savršenstvu čovječanstva, tačitosti i

zajednički, što je bila slijemljena masna i fasistička ar-
mija. Sovjetski Savač, preuzeo teritorijalni duhom oktobarskih
danih 1917. godine i velike stvaralačke periode
izgradnje socijalizma, spasio je čovečanstvo od barbarske
piranije njegovog najvećeg neprijatelja, Jasičkog
imperializma. Unutarnja snaga Sovjetskog Saveza, iz
koje je izrasla Crvena Armija i nesumljivo pobjedička
vojska sovjetskih naroda, plod je Velike Oktobarske Re-
volucije. I narodi Jugoslavije su vise nego ikada na
praznik 26.-godišnjice Velikog Oktobra, srecim i borbe-
nom vojom ujedinjeni sa sovjetskim narodima. U dan-
nji način roštva, najvećih patnji i nejedračne krvave
oslobodilačke borbe protiv nadmoćnih fašističkih oku-
patora, narodi Jugoslavije nisu žugubili vjeru u svoju
pobjedu, znajući da je na njihovoj strani nepoživeđa
Crvena Armija i područja i pomoći sovjetskih

Baroda. Zato je praznično 26. godišnjice Velike Oktoparske Revolucije za nas istovremeno i dan zahvalnosti naših naroda bratskim narodima SSSR-a i naše čvrste vole, da rame u rame s njima nastave borbu za potpuno uništenje fašističkih nemana.

Narodni Jugoslovi!

U veljkoj borbi protiv barbarskog neprijatelja čovječanstva, kulture i naraka, narod Jugoslavija su čas tu i slavom ispunili svoju dužnost. Oni zato s pravom može od savremenika, da se što prije otvoriti drugi front, kime bi bile usredne mnoge žrtve naših naroda i čitavim rodoljubivim čovječanstvima.

Narodi Jugoslavije!

Crvena Armija zadala je Hitlerovim armijama smrtni udar u goni ih prema Zapadu. Engleske i Američke trupe u Italiji nadiru prema sjeveru. U Jugoslaviji raspasljavaju se opšti narodni ustank i pobjednička Narodno-ostobodilačka Vojska zauzima gradove i sve važnije industrijske centre šiřići oslobođenu teritoriju. U Njemackoj i Hitlerovim vazalnim zemljama isčeđavaju u narodni masakri posljednji ostaci vjere u pogibiju fašizma. Opor ugnjeteni evropski naroda pretvara se

VOD PODJEDNODNEVNOG OVJEĆANJA:

Radnici, seljaci, građani!

Neprijatelji naših naroda dozvljuju poraz za porazom u našoj zemlji. Slavom ovjećanju čete naše Naše rođo-ostobodilačke Vojske i Partizanskih odreda Jugoslavije pronijeti u svaku našu narod po čitavom svijetu. Krupni uspjehi naše ostobodilačke borbe učvrstili su međunarodni položaj Jugoslavije i njenih naroda u tolikoj mjeri, da ni niko više ne može omesti da ostvaruje naacionalna i demokratska prava. U vatri krvavih

